

SHREE SAPTASHRUNGI AYURVED MAHAVIDYALAYA & HOSPITAL

Kamal Nagar, Hirawadi, Panchavati, Nashik - 422 003. | Tel.: (0253) 2621565 (College) | (Hosp.) 2518548

Fax : (0253) 2621638 • E-mail : ssamnsk@gmail.com • website : www.ssam.in

Ref. No.

STANDARD OPERATING PROCEDURE (SOP)

Date :

PATHYA KALPANA

मंड

षष्ठीशाली स्वच्छ तांदूळ / साळीच्या लाहया १ भाग (१०० gm)

प्रक्षालन (स्वच्छ पाण्याने धुवून घ्या)

१४ भाग जल (१४०० ml)

शिजवणे

वरील जल गाळून घेणे

मंड (गाळलेले जल)

पेया

स्वच्छ तांदूळ १ भाग (१०० gm)

प्रक्षालन (स्वच्छ पाण्याने धुवून घ्या)

१४ भाग जल (१४०० ml)

शिजवणे

जल + सिक्थ (शिजलेला भात) अल्प प्रमाणात असावा.

विलेपी

स्वच्छ तांदूळ १ भाग (१०० gm)

प्रक्षालन (स्वच्छ पाण्याने धुवून घ्या)

४ भाग जल (४०० ml)

शिजवणे

भात (विलेपी)

यवागू

स्वच्छ तांदूळ १ भाग (१०० gm)

प्रक्षालन (स्वच्छ पाण्याने धुवून घ्या)

६ भाग जल (६०० ml)

शिजवणे

१ भाग जल + ३ भाग सिक्थ (शिजलेला भात) असावा

कृशरा

स्नेह द्रव्य (तेल वा तूप) + सैंधव + आले + हिंग + हरिद्रा

स्वच्छ तांदूळ (३ भाग) + मूग (१ भाग)

यथावश्यक जल

शिजवणे

कृशरा

यूष

स्वच्छ मूग (१ भाग)

प्रक्षालन (स्वच्छ पाण्याने धुवून घ्या)

१८ भाग जल (८००ml)

शिजवणे

यूष (गाळलेले जल)

हिम

स्वच्छ द्रव्य

प्रक्षालन (स्वच्छ पाण्याने धुवून घ्या)

पात्रामध्ये घेणे

६ भाग जल

६ तास भिजत ठेवणे

कुस्करणे

गालन (गाळून घेणे)

गाळलेला भाग (हिम)

फाण्ट

स्वच्छ द्रव्य

प्रक्षालन (स्वच्छ पाण्याने धुवून घ्या)

पात्रामध्ये घेणे

४ भाग उष्ण जल

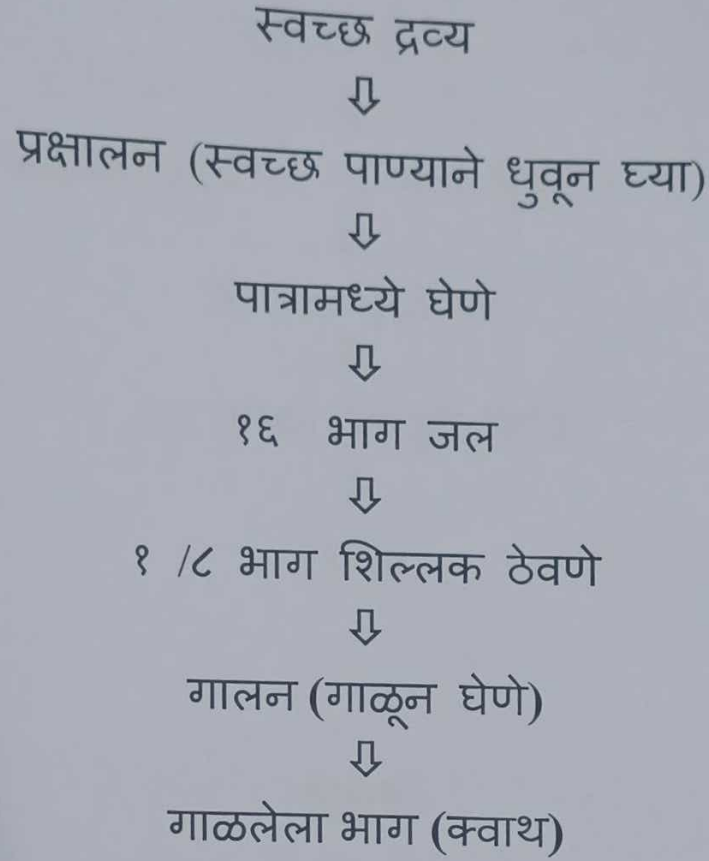
गालन (गाळून घेणे) गाळलेला भाग

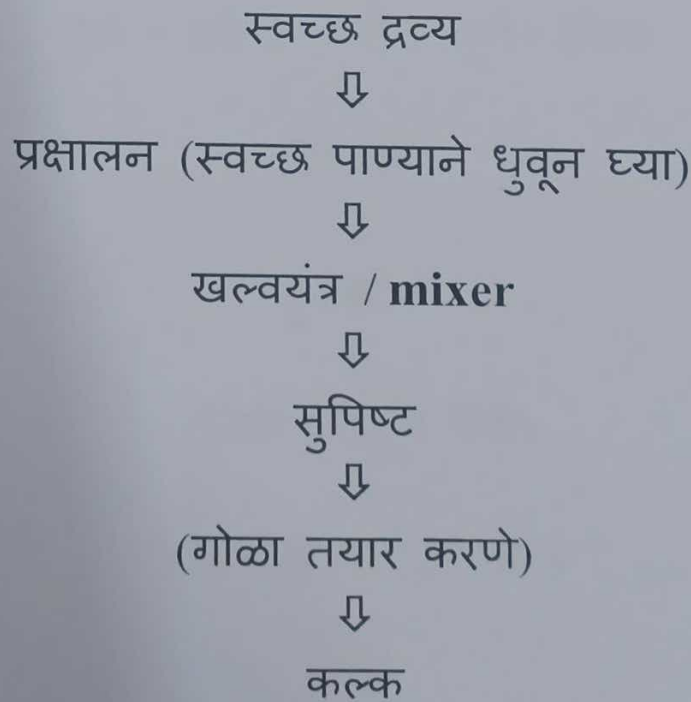
गाळलेला भाग (फाण्ट)

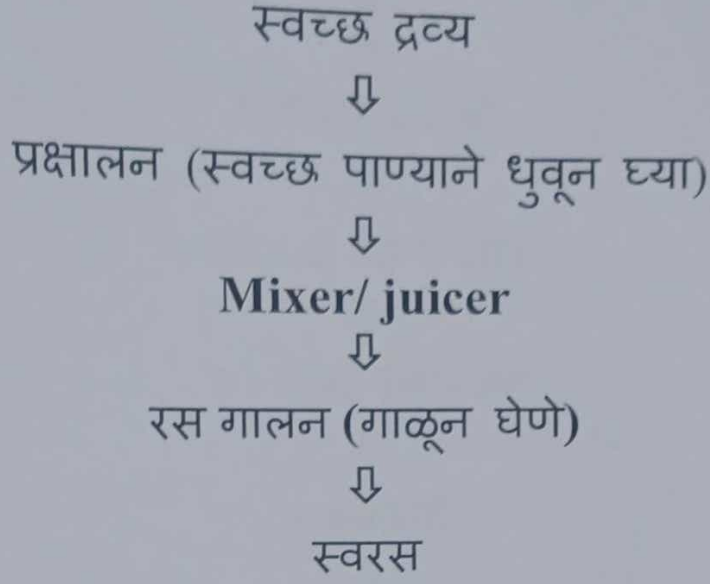
क्वाथ

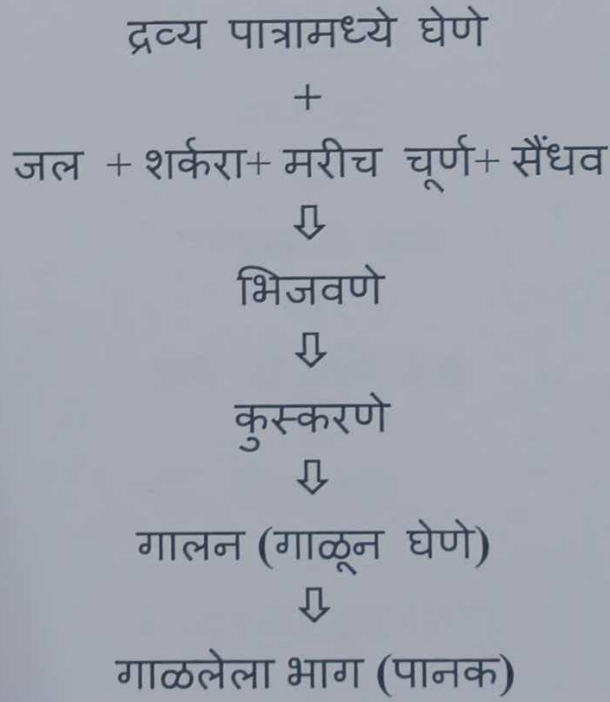
कल्क

स्वरस

पानक

तंडूलोदक

खंडित तंडूल (कुटलेले तांदूळ)

पात्रामध्ये घेणे

४/६ /८ भाग जल

३ तास भिजवणे

कुस्करणे

गालन (गाळून घेणे)

गाळलेला भाग(तंडूलोदक)

मांसरस

मांसखंड

पात्रामध्ये घेणे

४/६ /८ भाग जल

शिजवणे

गालन (गाळून घेणे)

गाळलेला भाग (मांसरस)

क्षीरपाक

द्रव्य
पात्रामध्ये घेणे
↓
८ भाग दुग्ध (क्षीर)
↓
३२ भाग जल
↓
१ / ८ भाग शिल्लक (क्षीर)
↓
गालन (गाळून घेणे)
↓
गाळलेला भाग (क्षीरपाक)

प्रमथ्या

द्रव्य कल्क पात्रामध्ये घेणे
↓
८ भाग जल
↓
१/४ भाग शिल्लक
↓
गालन (गाळून घेणे)
↓
गाळलेला भाग (प्रमथ्या)

Principal
Vd. Milind Babarao Aware
Shree Saptashrungi Ayurved
Mahavidyalaya & Hospital, Nashik